Punjab Board

# SYLLABUS

2023-2024

**ਜਮਾਤ-ਅੱਠਵੀਂ**
**ਪੰਜਾਬੀ (ਪਹਿਲੀ ਭਾਸ਼ਾ)**
**ਪਾਠਕ੍ਰਮ (2023-24)**

**ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ**

**ਪਾਠ-1** ਜੈ ਭਾਰਤ ਮਾਤਾ (ਕਵਿਤਾ)
**ਪਾਠ-2** ਪੇਮੀ ਦੇ ਨਿਆਣੇ
**ਪਾਠ-3** ਛਿੰਝ ਛਰਾਹਾਂ ਦੀ
**ਪਾਠ-4** ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ
**ਪਾਠ-5** ਉੱਦਮ ਕਰੀਂ ਜ਼ਰੂਰ (ਕਵਿਤਾ)
**ਪਾਠ-6** ਦਲੇਰੀ
**ਪਾਠ-7** ਰੂਪਨਗਰ
**ਪਾਠ-8** ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ
**ਪਾਠ-9** ਪੰਜਾਬ
**ਪਾਠ-10** ਹਰਿਆਵਲ ਦੇ ਬੀਜ
**ਪਾਠ-11** ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਨਾਚ : ਗਿੱਧਾ
**ਪਾਠ-12** ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੁਪਨਸਾਜ਼ : ਡਾ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ
**ਪਾਠ-13** ਧਰਤੀ (ਕਵਿਤਾ)
**ਪਾਠ-14** ਸਾਂਝੀ ਮਾਂ
**ਪਾਠ-15** ਰਾਬਿੰਦਰ ਨਾਥ ਟੈਗੋਰ
**ਪਾਠ-16** ਗੁਲਾਬ ਦੀ ਫ਼ਸਲ
**ਪਾਠ-17** ਲੋਹੜੀ
**ਪਾਠ-18** ਹਾਕੀ ਦਾ ਜਾਦੂਗਰ : ਧਿਆਨ ਚੰਦ
**ਪਾਠ-19** ਅੰਮੜੀ ਦਾ ਵਿਹੜਾ
**ਪਾਠ-20** ਛੱਲੀਆਂ ਦੇ ਰਾਖੇ
**ਪਾਠ-21** ਗਿਆਨ, ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਅਨੋਖਾ ਸੰਗਮ : ਸਾਇੰਸ-ਸਿਟੀ
**ਪਾਠ-22** ਸ਼ਿਵ ਸਿੰਘ : ਬੁੱਤ-ਘਾੜਾ
**ਪਾਠ-23** ਪਿੰਡ ਦੀ ਘੁਲਾੜੀ
**ਪਾਠ-24** ਭੂਆ
**ਪਾਠ-25** ਰੱਬ ਦੀ ਪੌੜੀ
**ਪਾਠ-26** ਗੱਗੂ
**ਪਾਠ-27** ਵੱਡੇ ਭੈਣ ਜੀ

**ਲੇਖ**

1. ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਠਾ ਮੇਲਾ
2. ਵਧਦੀ ਅਬਾਦੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ
3. ਸਿਨਮਾ
4. ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ
5. ਪੰਦਰਾਂ ਅਗਸਤ
6. ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ
7. ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਲਾਭ-ਹਾਨੀਆਂ
8. ਦਿਵਾਲ਼ੀ
9. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
10. ਦਾਜ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ
11. ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਠਾ ਮੈਚ
12. ਲੋਹੜੀ
13. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ
14. ਛੱਬੀ ਜਨਵਰੀ
15. ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਲਾਭ-ਹਾਨੀਆਂ
16. ਦਸਹਿਰਾ

**ਪੱਤਰ/ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ**

1. ਫ਼ੀਸ ਮੁਆਫ਼ੀ ਲਈ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ।
2. ਵਿੱਦਿਅਕ ਟੂਰ/ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲੈਣ ਲਈ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ।
3. ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲੈਣ ਲਈ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ
4. ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਮੁਹੱਲੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ
5. ਡਾਕ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਪੋਸਟ ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ
6. ਮੈਚ ਦੇਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲੈਣ ਲਈ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ
7. ਸਕੂਲ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਲਈ ਰਿਸਾਲੇ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ
8. ਚਰਿੱਤਰ ਸਰਟੀਫ਼ਿਕੇਟ ਲੈਣ ਲਈ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ
9. ਮਿਉਂਸਿਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਮੁਹੱਲੇ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਅਤੇ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ
10. ਜੁਰਮਾਨਾ ਮੁਆਫ਼ੀ ਲਈ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ

**ਵਿਆਕਰਨ**

**ਸ਼ਬਦ-ਭੇਦ :** ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਕਿਰਿਆ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸੰਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ ਤੇ ਵਿਸਮਕ (ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਉਦਾਹਰਨਾਂ)
**ਵਿਸਰਾਮ-ਚਿੰਨ੍ਹ** (ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ)
**ਅਰਥ-ਬੋਧ :** ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ (36-70), ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ (ਡ-ਫ਼), ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ (26-44)
**ਕਾਲ :** ਕਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਕ ਬਦਲਣਾ
**ਮੁਹਾਵਰੇ** (80-113)
**ਅਖਾਣ** (11-15)
**ਲਿੰਗ ਬਦਲੋ**
**ਵਚਨ ਬਦਲੋ**